

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปการวิจัย

การศึกษาคำคาดหวังในการเรียนภาษาอังกฤษกับประสบการณ์การเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา คำคาดหวังด้านต่างๆ ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประสบการณ์ด้านต่างๆ ในการเรียนภาษาอังกฤษตลอดระยะเวลา 4 ปี ที่เรียนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการเปรียบเทียบระดับคำคาดหวังกับประสบการณ์การเรียนจริงและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งกำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2/2548 จำนวน 1,287 คน กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวได้จากการพิจารณาขนาดกลุ่มตัวของของ Krejcie & Morgan (1970) จากจำนวนประชากรทั้งหมด 2,363 คน และใช้วิธี Simple random sampling เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจากแต่ละคณะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคำคาดหวังในการเรียนภาษาอังกฤษและประสบการณ์การเรียนที่ได้รับจริง แบบสอบถามดังกล่าวได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน และมีการทดลองใช้กับนักศึกษาจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของคำถามและเพื่อเสนอความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับแบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ประสานงานกับประธานชมรมนักศึกษาชมรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อแจกแบบสอบถามตามขนาดกลุ่มตัวอย่างในช่วงปลายภาคการศึกษาที่ 2/2548 (กุมภาพันธ์ 2549 – มีนาคม 2549) แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำนวน 1,178 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.5 ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวนทางเดียวและค่า t-test สามารถสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2 สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผล

5.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 1,178 คน จาก 11 คณะ โดยมีจำนวนนักศึกษาชายและหญิงใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 42.8

และร้อยละ 57.2 ตามลำดับ) นักศึกษาเกือบทั้งหมดต้องลงเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 และ 2 เนื่องจากคะแนนวิชาภาษาอังกฤษตอนสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ถึงเกณฑ์ที่จะได้รับการยกเว้น นอกจากนี้เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานแล้วนักศึกษาส่วนใหญ่ลงเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษอื่นๆ เป็นวิชาเลือก นักศึกษาระบุว่าวิชาเลือกที่ลงเรียนเป็นวิชาที่ตรงกับความต้องการ อย่างไรก็ตามก็ยังมีรายวิชาเลือกหลายวิชาที่นักศึกษาต้องการลงเรียน แต่ไม่สามารถเรียนได้เนื่องจาก เปิดสอนจำนวนกลุ่มน้อย จำกัดกลุ่มผู้เรียน เวลาเรียนตรงกับวิชาคณะ หรือบางวิชาเปิดเฉพาะบางเทอม รายวิชาที่นักศึกษาต้องการเรียนมากที่สุดคือ วิชา English conversation และ English for job application ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การสนองความต้องการของนักศึกษาในแง่วิชาเลือกยังไม่เพียงพอกับความต้องการ และจากรายวิชาที่นักศึกษาระบุความต้องการเรียนสูงสุด จะเห็นได้ว่าเป็นวิชาเกี่ยวกับทักษะการพูดและการสมัครงาน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่จะต้องมีทักษะดังกล่าวเป็นใบเบิกทางสำหรับการประกอบอาชีพ

นอกจากนี้ การวิจัยพบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษและเห็นประโยชน์ของภาษาอังกฤษในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ อย่างไรก็ตาม นักศึกษามั่นใจในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษในระดับปานกลางเท่านั้น ในแง่ของการเพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษตลอดระยะเวลา 4 ปี ที่เรียนในมหาวิทยาลัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้เข้ารับการอบรมพิเศษเพิ่มเติมไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรที่จัดโดยหน่วยงานในมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานเอกชนภายนอก เหตุผลหลักที่ไม่ได้หาความรู้เพิ่มเติมคือ ไม่มีเวลา อย่างไรก็ตามก็มีกิจกรรมที่นักศึกษาส่วนใหญ่ระบุว่าได้ปฏิบัติคือ ฝึกผ่านสื่อต่างๆ เช่น ฟังข่าว ดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม อ่านคำราหรือบทความภาษาอังกฤษประกอบวิชาเรียน และอ่านข่าวสารข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษจากสิ่งพิมพ์ต่างๆ เป็นที่น่าสังเกตว่าวิธีการที่นักศึกษาใช้เพิ่มพูนความรู้ส่วนใหญ่คือกิจกรรมที่นักศึกษาใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยเน้นทักษะการฝึกฟังและการอ่าน ซึ่งจัดเป็นทักษะในการรับรู้ (Receptive skills) ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมวิธีการเรียนรู้ดังกล่าวจึงควรจัดศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (English Self-Access Center) ให้นักศึกษาสามารถฝึกทักษะดังกล่าวได้

5.5.2 ความคาดหวังในการเรียนภาษาอังกฤษกับประสบการณ์การเรียนภาษาอังกฤษของ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แสดงให้เห็นถึงระดับความคาดหวังด้านต่างๆ ในการเรียนภาษาอังกฤษ ได้แก่ การฝึกทักษะ เนื้อหา รูปแบบการเรียน วิธีการสอน สื่อ การสอน ห้องเรียน และการประเมินผล ตลอดจนประสบการณ์จริงที่ได้รับในเรื่องดังกล่าว นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่าประสบการณ์การเรียนจริงสนองตอบความคาดหวังในระดับใด ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังหัวข้อต่อไป

5.2.2.1 ความคาดหวังในการฝึกทักษะต่างๆ กับประสบการณ์ที่ได้รับในการฝึกทักษะต่างๆ

นักศึกษาคาดหวังที่จะได้ฝึกทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน การเรียนรู้และฝึกใช้ศัพท์และไวยากรณ์ในระดับสูงทั้งหมดไม่ว่าจะโดยภาพรวมหรือภายในแต่ละคณะ และเป็นที่น่าสังเกตว่าคณะแพทยศาสตร์และคณะอุตสาหกรรม การเกษตรตั้งความคาดหวังสูงกว่านักศึกษาคณะอื่นๆ สำหรับทักษะ ที่นักศึกษาคาดหวังที่จะได้ฝึกมากที่สุดคือ ทักษะการพูด ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตา วุฒิวัยและคณะ (2544) และนิตากร จารุมณี (2002) ที่นักศึกษาระบุความต้องการทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าเสียดายที่ประสบการณ์ที่ได้รับในการฝึกทักษะต่างๆ ต่ำกว่าความคาดหวังทุกด้าน โดยที่นักศึกษาระบุว่าได้ฝึกฝนทักษะต่างๆ ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ฝึกทักษะการพูดน้อยกว่าทักษะอื่นๆ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้เป็นไปได้ที่ทักษะการสื่อสาร (communication skills) ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้รับการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ที่พึงประสงค์ (บุญส่ง มัทธนาภรณ์, 2544)

5.2.2.2 ความคาดหวังด้านเนื้อหาการสอนกับประสบการณ์ในการได้เรียนเนื้อหาต่างๆ

นักศึกษาคาดหวังที่จะได้เรียนภาษาอังกฤษทั่วไป ภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชา เนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่เสนอเป็นภาษาอังกฤษและเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาในระดับมากทั้งหมดไม่ว่าโดยภาพรวมหรือภายในแต่ละคณะ นักศึกษาต้องการเรียนภาษาอังกฤษทั่วไปมาก

กว่าภาษาอังกฤษเฉพาะสาขา และต้องการเรียนวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา มากกว่าเนื้อหาวัฒนธรรมไทยที่เสนอเป็นภาษาอังกฤษ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ต้องการภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชาน้อยกว่าคณะอื่นๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษามีรายวิชา English for lawyer ซึ่งคณะนิติศาสตร์จัดให้นักศึกษาอยู่แล้ว นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาคณะพยาบาล ศาสตร์คาดหวังที่จะได้เรียนเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมสูงกว่าคณะอื่นๆ เมื่อเปรียบเทียบกับประสบการณ์เรียนจริง นักศึกษาระบุว่าได้เรียนเนื้อหาด้านต่างๆ ในระดับน้อยถึงปานกลางซึ่งต่ำกว่าความคาดหวัง อย่างไรก็ตามคณิศักศึกษาได้เรียนภาษาอังกฤษทั่วไปมากที่สุด รองลงมาคือภาษาอังกฤษเฉพาะสาขา เนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่เสนอเป็นภาษาอังกฤษและเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาตามลำดับ และเป็นที่น่าสังเกตว่านักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติและแร่ได้เรียนภาษาอังกฤษทั่วไปน้อยกว่าคณะอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาคณะดังกล่าวถูกกำหนดให้เรียนรายวิชา English for agriculture นอกเหนือไปจากวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 และ 2 จึงทำให้รู้สึกว่ามีโอกาสเลือกวิชาอื่นๆ ซึ่งเป็นภาษาอังกฤษทั่วไปมากกว่า

5.2.2.3 ความคาดหวังด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับประสบการณ์ที่ได้รับด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษามีความคาดหวังสูงในการที่จะได้เรียนกับอาจารย์ผู้สอนโดยตรงในห้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับอาจารย์ชาวต่างประเทศ และในห้องเรียนที่มีจำนวนนักศึกษาไม่เกิน 30 คน การแบ่งกลุ่มให้เรียนตามระดับความสามารถทางภาษาและการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นที่ต้องการมากเช่นกัน เป็นที่น่าสังเกตว่า นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ระบุความคาดหวังสูงกว่านักศึกษาคณะอื่นๆ ทุกด้าน ในขณะที่นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ไม่คาดหวังที่จะได้เรียนกับอาจารย์ชาวต่างประเทศมากเท่ากับคณะอื่นๆ เมื่อเปรียบเทียบกับประสบการณ์ที่นักศึกษาได้รับจริงพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านและค่อนข้างต่ำกว่าระดับความคาดหวัง แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) ซึ่งต้องสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้

ต่างๆ โดยต้องคำนึงถึงสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ควรใช้รูปแบบที่หลากหลายเช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทั้งนี้โดยที่ตรงเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

5.2.2.4 ความคาดหวังด้านวิธีการสอนกับประสบการณ์ที่ได้รับด้านวิธีการสอน

นักศึกษามีความคาดหวังสูงที่จะได้เรียนรู้กับผู้สอนที่นำเสนอบทเรียนที่น่าสนใจและมีความสุข ในเวลาเดียวกันบรรยากาศในห้องเรียนต้องเอื้อต่อการใช้ภาษาอังกฤษ นักศึกษาต้องไม่รู้สึกรีบเร่งต้องได้รับการดูแลให้ฝึกอย่างทั่วถึง และได้รับคำแนะนำเมื่อต้องการ ประเด็นที่น่าสนใจคือนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์คาดหวังในเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษของทั้งผู้สอนและผู้เรียนมากกว่าคณะอื่นๆ อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับประสบการณ์ที่ได้รับจริงในด้านวิธีการสอนพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ การเปิดโอกาสให้ฝึกใช้ภาษาจากกิจกรรมที่หลากหลายนั้น พบว่าอยู่ในระดับน้อยกว่าด้านอื่นๆ อย่างไรก็ตามนักศึกษา คณะแพทยศาสตร์ได้รับประสบการณ์หลายๆ ด้านมากกว่าคณะอื่นๆ นั่นคือในแง่การใช้ภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอของผู้สอน ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน ผู้สอนสร้างบรรยากาศให้ไม่เครียด ผู้สอนสนใจนักศึกษาอย่างทั่วถึงและให้คำแนะนำเมื่อต้องการ จากผลการวิจัยดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า โดยรวมแล้วประสบการณ์ที่ได้รับด้านวิธีการสอนยังไม่เป็นไปตามที่คาดหวังเท่าที่ควร และการที่นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ได้รับประสบการณ์ในระดับดีกว่าคณะอื่นๆ อาจจะเนื่องมาจากที่นักศึกษามีความสามารถทางภาษาอังกฤษสูงกว่านักศึกษาทั่วไป ทำให้สามารถเข้าใจและสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษกับผู้สอนได้ จึงทำให้บรรยากาศในการเรียนเป็นไปได้อย่างดีดีกว่ากลุ่มอื่นๆ

5.2.2.5 ความคาดหวังด้านสื่อการสอนและห้องเรียนกับประสบการณ์ที่ได้รับใน ด้านสื่อการสอนและห้องเรียน

นักศึกษาแต่ละคณะคาดหวังสูงใกล้เคียงกันในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องเรียนที่มีไอศดท์ศนุปรกรณ์ การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการฉายวีดีโอหรือภาพยนตร์ประกอบการเรียน อย่างไรก็ตามนักศึกษาได้ใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านี้ในระดับปานกลาง ซึ่งจัดว่าต่ำกว่าระดับความคาดหวังดังนั้นจึงจำเป็นต้องปรับปรุงด้านสื่อการสอนและห้องเรียนตามหลักการจัดสื่อการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ (2544) ซึ่งกำหนดให้มีความหลากหลายของสื่อการเรียนรู้ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยี ซึ่งช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

5.2.2.6 ความคาดหวังด้านการประเมินผลกับประสบการณ์ที่ได้รับในด้านการ ประเมินผล

นักศึกษาคาดหวังสูงในทุกด้านตามลำดับคือ การวัดทักษะการใช้จริง จากสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนด (เช่น Role play, Oral presentation, Writing e-mails) การวัดผลโดยใช้ทั้งแบบทดสอบเขียนและวัดทักษะการใช้จริง และวัดผลโดยใช้แบบทดสอบเขียนอย่างเดียว จะเห็นได้ว่านักศึกษาคาดหวังวิธีการประเมินผลที่นอกเหนือไปจากการทดสอบเขียนแต่เพียงอย่างเดียว โดยให้ประเมินจากความสามารถในการใช้ทักษะในสภาพจริง หรือใกล้เคียงสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นความต้องการที่สอดคล้องกับผลการ ศึกษาของ นิดา วุฒิวิทย์และคณะ (2546) กล่าวคือ นักศึกษาต้องการให้วัดการใช้ทักษะในการสื่อสารจริงมากกว่าการทดสอบด้วยแบบ ทดสอบ และเมื่อเปรียบเทียบกับประสบการณ์ที่นักศึกษาได้รับในการประเมินผลพบว่า อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าความคาดหวัง นักศึกษาถูกประเมินด้วยแบบทดสอบเขียนเพียงอย่างเดียว มากกว่าการประเมินรูปแบบอื่นๆ ผลดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับกระบวนการวัดและประเมินผลตามหลัก การที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอไว้ (2544) กล่าวคือ การวัดและประเมิน ผลต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและสามารถดำเนินการอย่างค่อเนื่องควบคู่ไปในการกรรมการเรียนรู้

5.2.2.7 ความคาดหวังโดยรวมในการเรียนภาษาอังกฤษกับประสบการณ์โดยรวมที่ได้รับในการเรียนภาษาอังกฤษตลอดระยะเวลา 4 ปี ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ทุกคนตั้งความคาดหวังในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับมาก ในทางปฏิบัติประสบการณ์ด้านต่างๆ ที่นักศึกษาได้รับในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบระดับความคาดหวังกับประสบการณ์ที่ได้รับพบว่า ประสิทธิภาพจริงต่ำกว่าความคาดหวังไม่ว่าจะโดยภาพรวมหรือภายในแต่ละคณะ ทำให้กล่าวได้ว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักศึกษาไม่เป็นไปตามที่นักศึกษาคาดหวังเท่าที่ควร

นักศึกษาจำนวนมากระบุสาเหตุที่ทำให้การเรียนรู้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง โดยที่มีปัญหาจากตัวนักศึกษาเอง อาจารย์ผู้สอน ระบบการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยจากสภาพแวดล้อม ปัญหาดังกล่าวสามารถจำแนกรายละเอียดได้ดังนี้

นักศึกษา

นักศึกษาระบุว่าตนเองขาดพื้นฐานความรู้ด้านภาษาอังกฤษ เงินอายุไม่กล้าแสดงออก ไม่ชอบและไม่เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษเมื่อยังไม่ถึงเวลาต้องใช้ ไม่มีเวลาฝึกเพราะมีวิชาเรียนมากในแต่ละเทอม และบางครั้งรู้สึกเกียจคร้าน

อาจารย์ผู้สอน

นักศึกษาให้ความเห็นว่า อาจารย์บางท่านไม่มีเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ ทำให้นักศึกษารู้สึกเบื่อหน่าย บางท่านเคร่งเครียดและเข้มงวดจนทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่ดี อาจารย์ให้ความสนใจนักศึกษาเก่งและละเลยนักศึกษาอ่อน อาจารย์ไม่กระตุ้นให้กล้าคิดกล้าแสดงออกและไม่มีอาจารย์ผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษา

ระบบการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่า จำนวนชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษต่อสัปดาห์ มีน้อยเกินไป กลุ่มเรียนวิชาภาษาอังกฤษใหญ่เกินไป อุปกรณ์สอนไม่ทันสมัย กิจกรรมและเนื้อหาไม่น่าสนใจ เน้นไวยากรณ์มากเกินไปทำให้ขาดโอกาสการฝึกพูด และขาดการบูรณาการ

สภาพแวดล้อม

นักศึกษาระบุว่า ไม่มีเวลาจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จึงทำให้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้ยาก ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาจากการศึกษาของศรีวิไล คอกจันทร์ (2527 อ้างถึงในนิดา วุฒิวิทย์และคณะ, 2546)

จากปัญหาที่นักศึกษาระบุว่า ทำให้การเรียนภาษาอังกฤษไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง เห็นได้อย่างชัดเจนว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาปรับปรุงองค์ประกอบและกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นการแก้ปัญหาและสนองตอบต่อความคาดหวังของนักศึกษา อย่างไรก็ตาม คณาจารย์จำนวนมากได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ดังจะได้อภิปรายในหัวข้อถัดไป

5.2.3 ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจำนวนรายวิชา ทักษะการฝึกกิจกรรมที่ควรจัดและการจัดทดสอบภาษาอังกฤษและกำหนดเกณฑ์ผ่านก่อนจบ สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

นักศึกษาส่วนใหญ่ระบุว่า นักศึกษาควรได้เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ 3 รายวิชาขึ้นไป และทักษะที่ควรจะมีบรรลุในหลักสูตรคือ การพูด ฟัง อ่าน เขียน การแปล การฝึกออกเสียง การเรียนรู้ศัพท์และไวยากรณ์ โดยเน้นการฟัง-พูดเป็นทักษะสำคัญที่สุดที่ต้องการพัฒนาอย่างเร่งด่วน สำหรับกิจกรรมที่ควรจัดควรมีทั้งกิจกรรมในหลักสูตร กิจกรรมพิเศษ เสริมหลักสูตร และการเสริมสภาพแวดล้อม ในหลักสูตรปกตินั้นควรจัดสอนกลุ่มเล็กและจัดให้มีรายวิชาที่แยกทักษะเช่น Speaking หรือ Reading มีการจัดให้ทุกคนได้มีโอกาสเรียนกับอาจารย์เจ้าของภาษา มีกิจกรรมให้

นักศึกษาฝึกพูดกันเองเป็นภาษาอังกฤษคาบละ 5 นาที ในส่วนของกิจกรรมพิเศษเสริมหลักสูตร นักศึกษาเรียกร้องให้มีการจัด English Camp แบบไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย การจัดกลุ่มสนใจพูดคุยหรือทำกิจกรรมกับชาวต่างชาติ การจัดทัศนศึกษาประเทศใกล้เคียงที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร จัดอบรมทักษะการพูดเพื่อสมัครงานและเพื่อการทำงานให้บ่อยขึ้น และสนับสนุนให้มี Student Exchange Program ให้มากยิ่งขึ้น สำหรับการเสริมสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นักศึกษาเห็นว่าสถานีวิทยุมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรมีรายการภาคภาษาอังกฤษให้มากขึ้น ควรมีการจัดกิจกรรมพิเศษในวันสำคัญที่สะท้อนวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และควรจัดเวลาและสถานที่ให้นักศึกษาที่สนใจพูดคุยกันเป็นภาษาอังกฤษมาร่วมทำกิจกรรมด้วยกัน ข้อเสนอแนะดังกล่าวนี้ส่วนใหญ่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาที่ระบุในการศึกษาของนิดา วุฒิวัยและคณะ(2546) และสัมพันธ์กับแนวนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (2544) ในการจัดการเรียนการสอน

สำหรับประเด็นการจัดทดสอบภาษาอังกฤษและกำหนดเกณฑ์ผ่านก่อนจบนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า การจัดทดสอบจะช่วยกระตุ้นพัฒนาการในการเรียนภาษาอังกฤษและระบุว่า มหาวิทยาลัยควรจัดทดสอบและกำหนดเกณฑ์ผ่านเพื่อที่นักศึกษาจะได้พยายามยกระดับความสามารถของตัวเอง มีนักศึกษาส่วนน้อยที่เห็นว่าไม่ควรจัดเนื่องจากจะเป็นการเพิ่มความเครียด

จากสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลดังที่ได้กล่าวมา สามารถนำไปสู่ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ดังจะได้นำเสนอในหัวข้อต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้ประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาเป็นไปตามความคาดหวัง ประเด็นข้อเสนอแนะต่อไปนี้อาจเป็นประโยชน์หากผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนนำไปพิจารณาปฏิบัติ

1. ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ควรได้รับการสนับสนุนในแง่บุคลากรผู้มีความเชี่ยวชาญในการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดให้มีอาจารย์เจ้าของภาษาอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ควรได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์หรือสื่อการสอนที่ทันสมัย
2. ควรมีการจัดการสอนวิชาพื้นฐานแบบแยกทักษะ และควรเน้นการฝึกทักษะฟัง-พูดให้นักศึกษาพัฒนาในระดับที่สามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้
3. ควรจัดรายวิชาเลือกให้เพียงพอต่อความต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาเลือกที่เป็นที่ต้องการสูง ควรมีการเปิดจำนวนกลุ่มให้มากเพียงพอ และอาจต้องพิจารณาการเพิ่มจำนวนอาจารย์ผู้สอนในวิชานั้นๆ
4. ควรแทรกความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและวัฒนธรรมไทยในเนื้อหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน
5. ควรพิจารณาความคาดหวังที่ต่างกันในการจัดการเรียนการสอน เช่น นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์อาจได้รับกิจกรรมในระดับที่ท้าทายมากกว่าคณะอื่นๆ เนื่องจากนักศึกษามีความคาดหวังที่สูงกว่าคณะอื่นๆ แทบทุกคณะ
6. อาจารย์ผู้สอนควรปรับปรุงกิจกรรมการสอนให้มีความหลากหลาย และนำเสนอในรูปแบบที่น่าสนใจ ชวนติดตาม ทั้งนี้โดยพยายามใช้สื่อประกอบการสอนให้มากขึ้น
7. ควรมีรูปแบบการประเมินผลที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น ทดสอบโดยการวัดทักษะการใช้จริง วัดจากกิจกรรมที่นักศึกษามีส่วนร่วมในชั้นเรียน
8. ควรสนับสนุนให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการจัดหาสื่อการเรียนที่ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ไว้ในศูนย์การเรียนรู้ให้พอเพียงกับความต้องการ และในช่วงเวลาที่นักศึกษาสามารถเข้าใช้บริการได้
9. ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามที่นักศึกษาเสนอแนะเช่น English camp การทัศนศึกษาที่เป็นการฝึกใช้ภาษา หรือการจัดกลุ่มพูดคุยและทำกิจกรรมร่วมกับชาวต่างชาติ
10. ควรแทรกกิจกรรมการใช้ภาษาอังกฤษในวิชาอื่นๆ เช่น ทำรายงานภาษาอังกฤษ นำเสนอปากเปล่าเป็นภาษาอังกฤษเพื่อเป็นการฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์จริง และถือเป็นการบูรณาการในทางหนึ่งด้วย

11. ควรจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมบรรยากาศในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเช่น English Corner ตามหอพักนักศึกษาหรือตามคณะต่างๆ โดยจัดให้มีภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม ทีวี รายการภาษาอังกฤษ หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ นิตยสารบันเทิงภาษาอังกฤษ เพื่อให้ นักศึกษาใช้ประโยชน์เป็นกิจกรรมยามว่าง
12. ควรจัดให้มี English hour โดยมีผู้จัดเวลาและสถานที่ให้ผู้ที่สนใจพูดคุยเป็นภาษาอังกฤษมาพบปะพูดคุยกันอย่างสม่ำเสมอ อาจจะเชิญวิทยากรผู้นำกลุ่มในบางโอกาส และอาจมีการกำหนดประเด็นหรือหัวข้อในการพูดคุยแต่ละครั้ง
13. ควรพิจารณาในรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทดสอบและกำหนดเกณฑ์ผ่านภาษาอังกฤษ ก่อนที่นักศึกษาจะจบการศึกษา

5.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยในอนาคต

ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมในประเด็นต่อไปนี้

1. สำนวความคิดเห็นของนักศึกษาทุกชั้นปีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทดสอบ Exit test และการกำหนดเกณฑ์ผ่านก่อนจบการศึกษา
2. ดำเนินการวิจัยเชิงพัฒนาเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรและสัมฤทธิ์ผลทักษะ ภาษาอังกฤษ
3. ดำเนินการวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในรายวิชา อื่นๆ และวัดสัมฤทธิ์ผลทางภาษา